

Nyíri Attila

Regélő rejtélyes rovásábrák

Nyíri Attila:

Előszó a regélő rejtélyes rovásábrákhoz

A 17. és 18. sz. idején tudósok hada lepte el Egyiptomot, Perzsiát és a távoli Ázsia területeit. Hírül vették, hogy a föld és a sziklák a régmúltra vonatkozó írások és tárgyi értékek sokaságát rejti.

A kutatások művelése közben Paul Émile Botta, francia származású tudós, ez ideig ismeretlen tárgyi emléket ásott ki.

Az azon szereplő írás három nyelven íródott:

- ó-perzsa,
- arámi és
- babiloni.

Ezen írások megfejtésén több kutató dolgozott, köztük a francia származású Oppert, aki szerint az írás sumer. (1869)

Bobula Ida és az ő nyomán Badiny Jós Ferenc szerint az akkád értelmezés hibás. Helyesen: Mah-Gar a szó olvasata, és jelentése a tudás népe.

Torma Zsófia régész az erdélyi Tordoson több ezer darabos cserépből álló leletet talált, amelyeknek rajzolatán kb. 4 500-5 000 évesnek ítélt összerovásos rajzolatok voltak.

A tatárlakai korong

A helyben talált tárgyakat kb. 6 500-7 300 évesre becsülik. (megtalálójuk a román származású N. Vlassa nevezetű régész, aki ásatásokat végzett Erdélyben)

A történészek hosszú ideig úgy vélték, hogy kereskedők által került Erdélybe, azonban kiderült, hogy a korongot helyi agyagból készítették.

Az eddigi megfejtések képjel-írással szólaltatták meg a jeleket.

Koricsánszky Atilla „A napút ábécéje” című munkájában megállapította, hogy a korongon lévő feliratok csak magyar nyelven lesznek megfejthetők.

Nos, ennek is eljött az ideje, mert Varga Ferenc a rovásjelek oldaláról közelítette meg az égi üzenetet, mégpedig sikerrel.

A négy rész megfejtése (régies kiejtéssel):

- I. Izenyi (ü),
- II. az én édes Istenem (Egy):
- III. épesen kelj, nyugodjál;
- III. egy-ed-gy, nye nyíly(ly)!

A kör és a korongot négy részre osztó kereszt az Élyed kifejezést adja.

A campagnai baltatok

Korát megközelítőleg 3 000 évre becsülik. Az angol származású Lubock régész szerint (1865) a Kárpát-medencében készült bronzöntvény.

A bronzöntvényen található jelek mindegyike összerovás (ennek különösen az a jelentősége, hogy Európában ekkor még nem ismerték az írást)

Többen megfejtették, így pl.

Debreczeny Miklós szerint: „Segít is, üt is, ró is. ”

Pataki László szerint: „Ékesít és üt és ró is. ”

Varga Csaba szerint: „Sebesít is, üt is, ró is. ”

Varga Ferenc szerint: „Segítse, intse szó, és... ”

A hármashalom a kereszttel

Barát Tibor és Varga Ferenc megoldása alapján az ábra jelentése:

„Egyessége egység — egysége egyesség. ”

A csontfuvola

Országunkban Koricsánszky Atilla s Varga Csaba ismertette Josef Kleibl: Ádám előtt c. könyve alapján. A fuvola rénszarvas agancsból készült s rovátkákkal (rovással írt) díszített. (a régebbi kőkorszakból való, kb. 10 000 éves) Megállapíthatjuk, hogy a tatárlakai korong és a csontfuvola között kb. 3 ezer év telt el.

Megjegyzem, hogy minél távolabbi a kor, annál nagyobb a szakadék a korokat elválasztó nyelvek között.

A felirat jelentése – véleményem szerint: Tisztes és idesde(de)bb.

A dálnoki templom

Dálnok kisközség Háromszék vármegyének kézdi járásában.

Már 1332 -ben létezett, itt született Dózsa György az Ulászló alatti parasztlázadás vezére és Dálnoki Mihály, a kolozsvári híres lektor.

Záhonyi András észrevette, hogy a templom (1526 -ban épült) feliratának kiegészítése is van (nagyon elmosódott, csak közlelől látható).

Így a felirat korábbi magyarázatát ezzel az észrevétellel egészítettem ki:

A régi ígéretés – a jászoké (a dálnoki) – , ami itt kész.

A hódmezővásárhelyi Kenyereér-dűlőn lelt gyűrű

Vastagsága: 1 mm, átmérője 2,1 cm. Senyei József kutatás közben lelte egy kis edényen a 14. századi, ún. elekron (arany –ezüst ötvözet) gyűrűt.

Csalány Dezső megfejtése szerint: „Idis, nemes kisesek, adjik Isten.”

Varga Csaba szerint: „Édes, nemes, jó kis uram, Gyóni Rüasz. ”

Az én olvasatom: Ides, nemes, kenéses (felkent) ékesünk (az) Isten.

A felsőszemerédi római katolikus templom

1987 -ben a tetőszerkezet javításánál Szabó Lajos, helybéli lakos, felfedezte, hogy a templomtető szentély feletti csúcsán a fára erősített fém keresztben bevéselt jelek vannak. Az utána lévő 1482 -es évszám az építésre utal.

Erre Tipary László néprajzkutató figyelmét felhívta, aki szerint a jelentés:

„Szentséges hely, szerény, dicsér e felírás. ”

Mai nyelvünkön: szerény, szent hely (a templom), amelyet a felirat dicsér.

A jeleket tanulmányozva a megfejtésem:

Ékes (az) erélyed és eszes, szent, élj édes!

A battonyai avar kori gyűrű

Battonyán Mag István házának telkén lelték 1910 -ben. Egy lovas tömegsír-ból került elő.

*A 8. századból származó gyűrű átmérője: 2,4 cm, súlya : 6,9 gr.
Anyaga feltehetően aranyötvözet.*

Csalány Dezső egy türk-magyar vegyes nyelvű szöveget olvasott ki belőle:

„Dénes bég pán es keberi” , vagyis Dénes bég a kéb nép ura.

Vizsgálatom alapján a teljes magyar nyelvű szöveg:

Inti ész, inti a tör Dénes bánt: ő az idő.

A vargyasi keresztelőmedence.

A Vargyas falu templomában található keresztelőmedence vagy szenteltvíztartónak használt kövön van egy 13-14. századi felirat.

A rajta lévő írás korábbi megfejtése: „Mihály J. irtán (e) követ.”

A J. rövidítés egy keresztnév kezdőbetűje.

Az általam jónak tartott olvasat:

Ím e hely a szent Istennek avat.

A rugonfalvi református templom.

A templomfelirat átfordítás utáni magyarázata:

Eseng (az), 'ki imígy(en) írta.

A homoródkarácsonfalvi unitárius templom

Ez a település Udvarhely megyében található. A templom tornyának második emeletén egy domborodó szemöldökkőre vésett rovásfeliratot fedeztek fel. A templomot a 13-14. század fordulója körül építették, a torony a század végén: 1495 -ben készült el.

Csallány Dezső megfejtési kísérlete alapján a szöveg:

„Homoródkarácsonfalvaiak mind ők, hun-székely írások.”

A kőre rótt jelek – szerintem – az alábbi kijelentést tartalmazzák:

Nem hun-magyar, hun-székely szavak.

A sepsikilyéni unitárius templom

A feliratot az egyik külső falfestmény alsó szélébe karcolták. (kb. 15. sz.)

Ennek jelentése: Benedeké e kereszt.

A Homokmégy-halmi rovásfelirat

A felirat a magyarság Árpád vezetésével történő hazajövele idejéből származik.

Jelentése: (Az) én édes úrnőm tündér.

A kibédi lőportartó

A lőportartón rögzített szaru-jelek olvasata: Szenteli vagy szentelj.

A balatonboglári zablapálca

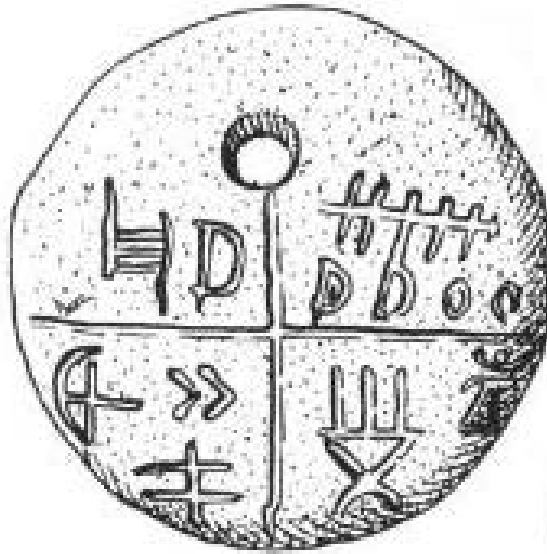
Az írás egy csontból való zablapálcán található, amelynek kora a 4. és a 9. század közé tehető.

Abban az időben lovas nemzetek lakták a területet és ők hagyták ránk ezt a tárgyat.

A rovásemlék értelmezése: (A) negyvenet megélted.

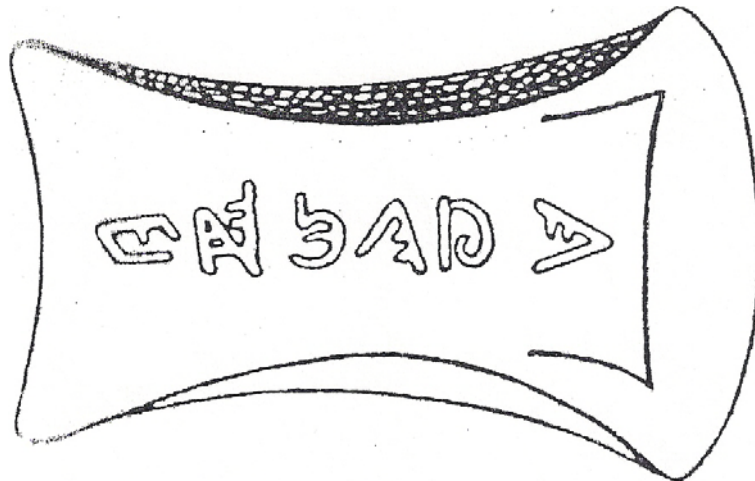
Kispest, 2008. átom havában

Melléklet

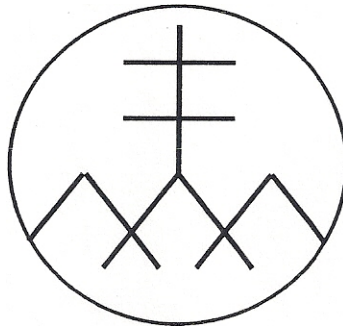

0 3 cm

A 6500-7300 éves tatárlakai korong. A vizsgálatok szerint helyi agyagból égették.

A campagnai baltatok rajza

A kettős kereszt a hármás halommal

Varga Ferenc:

Rejtélyes rovásábrák 1-3.

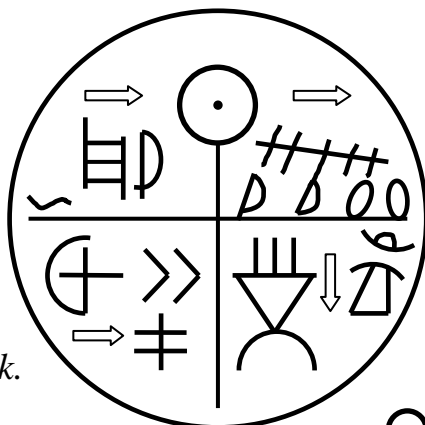
A tatárlakai korong

A leletet 1961 -ben találták meg Erdélyben, Tatárlakán. Az izotópos vizsgálat alapján legalább 6-6 500 éves.

A korong anyaga égetett agyag.

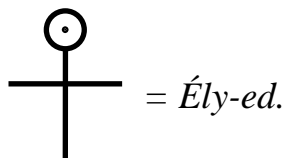
A nyilak az olvasás irányát adják.

Az ly pontját maga a zsineg adja, amelyet átfűznek.

A rovás régies olvasata:

bal felső rész: i-ze-nyi (ü),
bal alsó rész: én éd-es s egy,
(Istenem)
jobb alsó rész: ép-es-en
kelj, nyugodjál,
jobb felső rész: egy-ed-gy,
nye nyíly(ly).

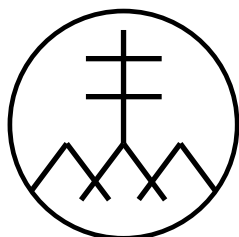

Az etruszk balta tokjának felirata

A 3 000 éves baltatokot a campagnai mezőn találták.

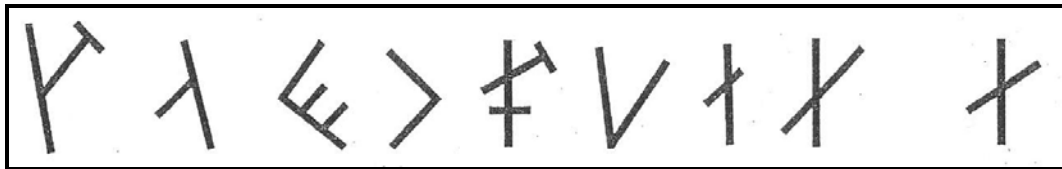
A mai (betű szerinti) jelentés: Segítse, intse szó, és...

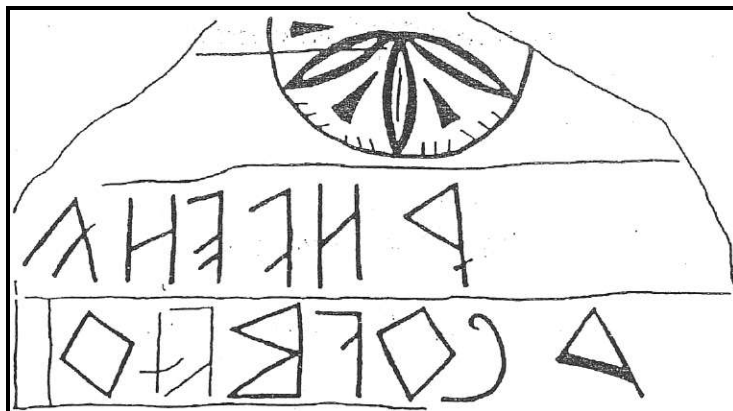
A kettős kereszt a hármashalommal

A jelek mai értelmezése:

1. Egyessége egység.
2. Egysége egyesség.

A kőkori fuvola jelei.

A dálnoki felirat (1526?), Györbíró István szerint. Megfejtetlen.

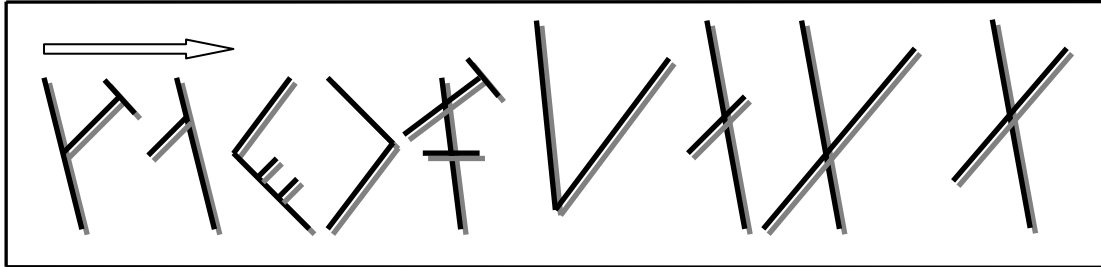
Н А О W A Z V A H < 4 U I V 4 C I

A Kenyereér-dűlői rovásjeles gyűrű a 14. századból

Nyíri Attila:

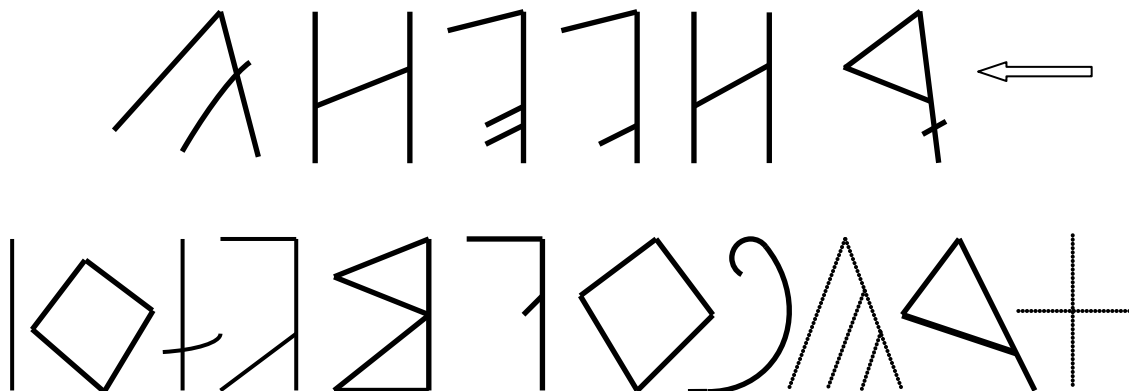
Rejtélyes rovásábrák 4-6.

A kőkori fuvola

A 10 000 éves tárgy csontból van. A jelek értelme: Tisztas és idesde(de)bb.

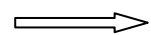
A dálnoki református templom (1526 -ban épült)

A korábbi és a változott (pontozósos) felirat mai olvasata:

A régi ígéretés – a jászoké (a dálnoki) – , ami itt kész.

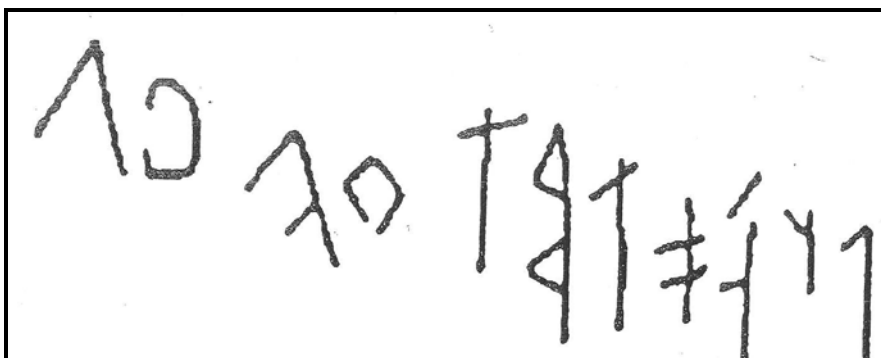
A hódmezővásárhelyi Kenyereér-dűlőn lelt gyűrű (14. század)

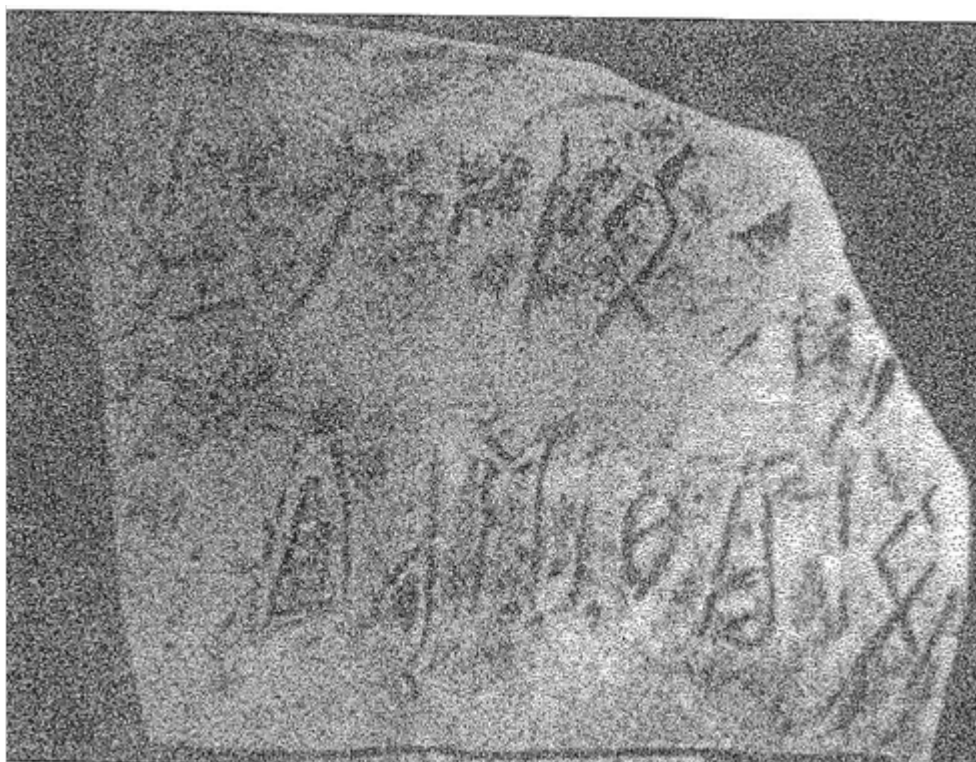
A bevésés jelentése: Ides, nemes, kenéses (felkent) ékesünk (az) Isten.

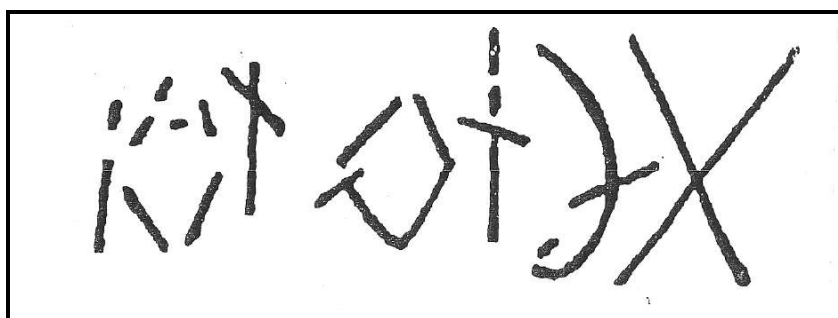

A rugonfalvi templomfelirat

A homoródkarácsonfalvi templom felirata 1495-ből

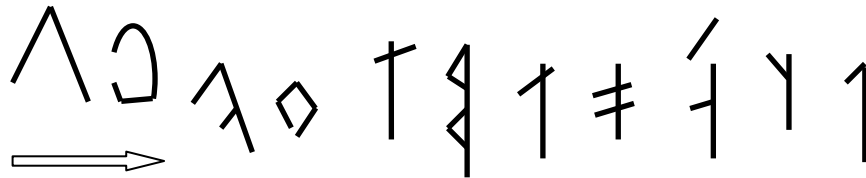

A sepsikilyéni felirat, Ráduly János szerint. Megfejtetlen.

Nyíri Attila:

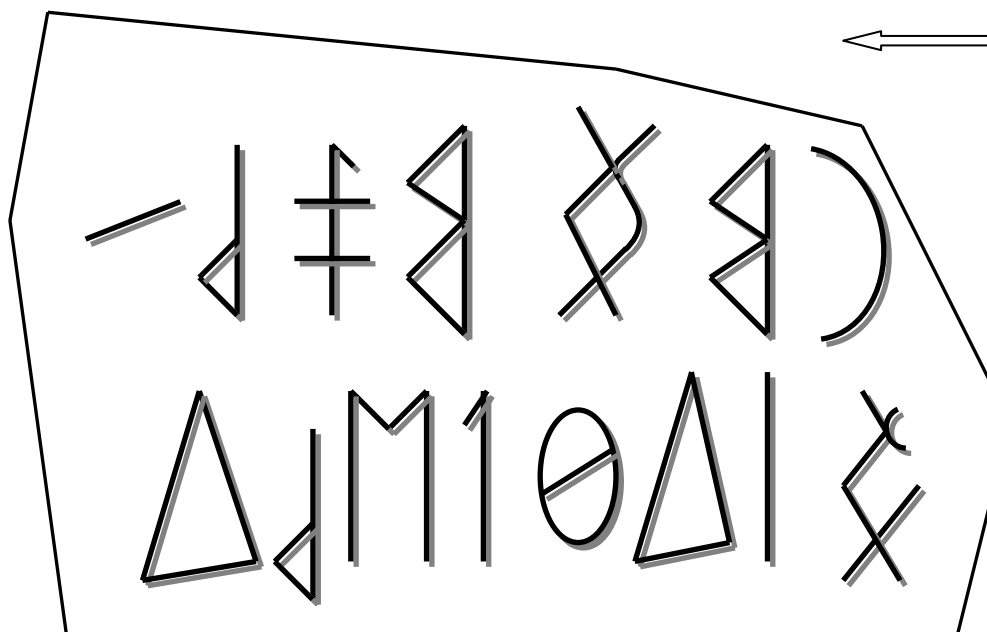
Rejtélyes rovásábrák 10-12

A rugonfalvi református templom (15. század)

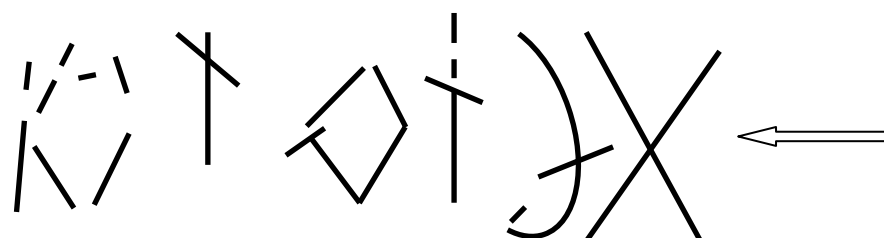
A templomfelirat jelentése: Eseng (az), 'ki imígy(en) írta.

A homoródkarácsonfalvi unitárius templom (15. század)

A szemöldökkőre rótt jelek olvasata: Nem hun-magyar, hun-székely szavak.

A sepsikilyéni unitárius templom (15. század)

A falfestmény alsó szélén lévő felirat értelmezése: Benedeké e kereszt.

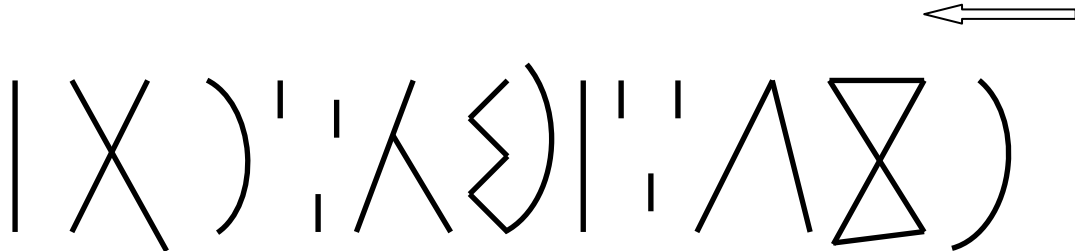

Nyíri Attila:

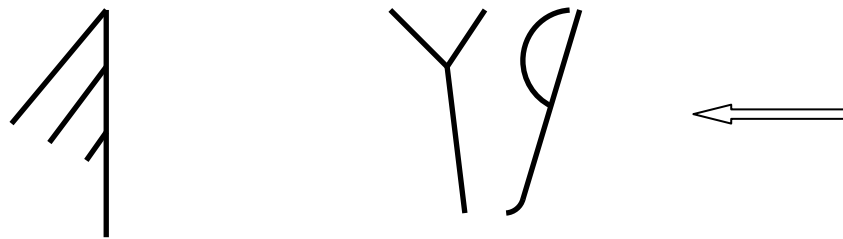
Rejtélyes rovásábrák 13-15.

A Homokmégy-halmi rovásfelirat (9-10. század)

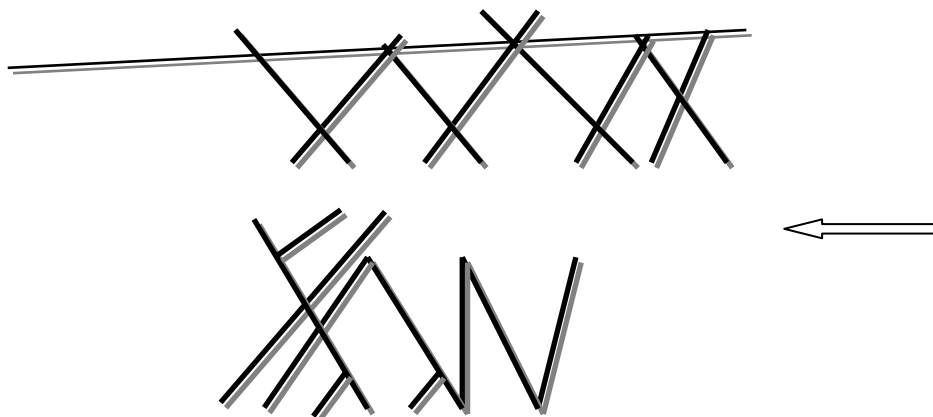
A felirat olvasata: (Az) én édes úrnőm tündér.

A kibédi lőportartó (17 sz. vége – 18. sz. eleje)

A szaru-felirat jelentése: Szenteli vagy szentelj.

A balatonboglári zablapálca (4.-9. század közötti)

A csontba karcolt jelek értelmezése: (A) negyvenet megélted.

Tartalomjegyzék

Regélő rejtélyes rovásábrák

<i>Előszó a regélő rejtélyes rovásábrákhoz</i>	...	...	...	...	...	1
<i>A tatárlakai korong</i>	...	...	...	...	...	1
<i>A campagnai baltatok</i>	...	...	...	...	...	2
<i>A hármás halom a kereszttel</i>	...	...	...	...	...	2
<i>A csontfuvola</i>	...	...	...	...	...	2
<i>A dálnoki templom</i>	...	...	...	...	...	2
<i>A hódmezővásárhelyi Kenyereér-dűlőn lelt gyűrű</i>	...	...	...	...	...	3
<i>A felsőszemerédi római katolikus templom</i>	...	...	...	...	...	3
<i>A battonyai avar kori gyűrű</i>	...	...	...	...	...	3
<i>A vargyasi keresztelőmedence</i>	...	...	...	...	...	4
<i>A rugonfalvi református templom</i>	...	...	...	...	...	4
<i>A homoródkarácsonfalvi unitárius templom</i>	...	...	...	...	...	4
<i>A sepsikilyéni unitárius templom</i>	...	...	...	...	...	4
<i>A Homokmégy-halmi rovásfelirat</i>	...	...	...	...	...	5
<i>A kibédi lőportartó</i>	...	...	...	...	...	5
<i>A balatonboglári zablapálca</i>	...	...	...	...	...	5

Melléklet

<i>A korongon, a baltatokon és a kettős kereszt ábrázolásán található feliratok képei</i>	...	7
<i>Az előző feliratok megfejtése</i>	...	8
<i>A fuvolán, a dálnoki templomban és a hódmezővásárhelyi gyűrűn lévő jelképek</i>	...	9
<i>Az előző feliratok megfejtése</i>	...	10
<i>A felsőszemerédi kereszt, a battonyai gyűrű és a keresztelőmedence jeleinek képei</i>	...	11
<i>Az előző feliratok megfejtése</i>	...	12
<i>A rugonfalvi-, a homoródkarácsonfalvi- és a sepsikilyéni felirat képe</i>	...	13
<i>Az előző feliratok megfejtése</i>	...	14
<i>A Homokmégy-halmi-, a kibédi-, és a balatonboglári felirat ábrája</i>	...	15
<i>Az előző feliratok megfejtése</i>	...	16

Tartalomjegyzék